

Nota

(Z)2202

11 februari 2021

Antwoord op de openbare raadpleging georganiseerd door de FOD Economie in verband met de nieuwe artikelen die moeten worden ingevoegd in het voorontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van de berekeningsmethode van het noodzakelijke capaciteitsvolume en de parameters die nodig zijn voor de organisatie van de veilingen in het kader van het capaciteitsvergoedingsmechanisme

Artikel 23, § 2, tweede lid, 2°, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt

Niet-vertrouwelijk

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
INLEIDING	3
1. Algemene opmerkingen	3
1.1. Moeilijkheid om geval per geval een controle te verrichten van het <i>missing money</i> zoals aangevoerd door de aanvrager	3
1.2. Met betrekking tot het principe om een bid tegen een lager bedrag dan het geraamde <i>missing money</i> toe te staan.....	4
1.3. Met betrekking tot de evaluatie van de inkomsten uit de markt	4
1.4. Met betrekking tot de raming van het <i>missing money</i> door Elia	6
1.5. Met betrekking tot de berekeningsmethodologie van het <i>missing money</i>	7
2. Artikelsgewijs commentaar	7
2.1. Definities.....	7
2.2. Artikel 20bis.....	7
2.2.1. Ten gronde	7
2.2.2. Over de vorm.....	7
2.3. Artikel 20ter.....	8
2.3.1. Artikel 20ter, § 1	8
2.3.2. Artikel 20ter, § 2	9
2.3.3. Artikel 20ter, § 3	10
2.3.4. Artikel 20ter, § 4	11
2.4. Artikel 20quater.....	11
2.4.1. Artikel 20quater, § 1	11
2.4.2. Artikel 20quater, § 2	12
2.4.3. Artikel 20quater, § 3	12
2.4.4. Artikel 20quater, § 4	13
2.4.5. Artikel 20quater, § 6 (lees: § 5)	13
2.5. Artikel 20quinquies.....	13

INLEIDING

Hierbij bezorgt de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) haar opmerkingen aan de Federale Overheidsdienst Economie in het kader van de openbare raadpleging in verband met de nieuwe artikelen die moeten worden ingevoegd in het voorontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van de berekeningsmethode van het noodzakelijke capaciteitsvolume en de parameters die nodig zijn voor de organisatie van de veilingen in het kader van het capaciteitsvergoedingsmechanisme.

Deze nieuwe artikelen hebben betrekking op het mechanisme voor derogatie van de intermediaire maximumprijs dat door de minister moet worden vastgesteld krachtens artikel 7*undecies*, § 6, van de elektriciteitswet¹.

De CREG vermeldt dat ze voorafgaand aan de lancering van de openbare raadpleging de gelegenheid heeft gehad om over de ontwerp tekst te discussiëren in het kader van het Opvolgingscomité CRM, samengesteld uit vertegenwoordigers van de FOD Economie, het kabinet van de minister van Energie, de CREG en de netbeheerder (Elia).

De huidige opmerkingen werden ter goedkeuring voorgelegd aan het directiecomité van de CREG tijdens zijn zitting van 11 februari 2021.

1. ALGEMENE OPMERKINGEN

1.1. MOEILIKHEID OM GEVAL PER GEVAL EEN CONTROLE TE VERRICHTEN VAN HET *MISSING MONEY* ZOALS AANGEVOERD DOOR DE AANVRAGER

1. Het voorontwerp van koninklijk besluit (hierna het "Ontwerp") bepaalt dat de CREG belast is met het evalueren van de "aanvaardbaarheid" van de kosten, van bepaalde inkomsten en van de invloed van de operationele beperkingen op de inkomsten, zoals die zijn vermeld in de derogatieaanvraag. De CREG wil erop wijzen dat zij haar competenties en middelen die haar in staat stellen zich met voldoende zekerheid uit te spreken over het aanvaardbare karakter van de bijzonderheden op het vlak van kosten en inkomsten van de capaciteitshouders, verder zal moeten ontwikkelen. Bijgevolg is ze van mening dat een coherente methodologie die op effectieve wijze de kosten en inkomsten van de derogatieaanvragers weerspiegelt, een noodzaak vormt.

2. De evaluatie die het Ontwerp aan de CREG wil toevertrouwen, lijkt dan wel op de controles waarmee ze krachtens de elektriciteitswet reeds is belast, maar de CREG ziet toch aanzienlijke verschillen tussen deze verschillende mechanismen:

- op het gebied van strategische reserve en ondersteunende diensten moet de CREG een advies uitbrengen over het al dan niet kennelijk onredelijke karakter van de offerte, waarbij de Koning dan de taak heeft om, zo nodig, na onderhandelingen met de kandidaat, een openbaredienstverplichting op te leggen die de levering van de dienst tegen een bepaald

¹ In deze nota met opmerkingen wordt verwezen naar de bepalingen van de elektriciteitswet zoals die zal worden gewijzigd door het wetsontwerp dat de ministerraad heeft goedgekeurd tijdens de zitting van 5 februari 2021.

bedrag oplegt; bij het vaststellen van de openbaredienstverplichting is de Koning niet verplicht de beoordeling van de CREG te volgen. In het Ontwerp moet de CREG daarentegen zelf een waarde vaststellen als alternatief voor de waarde die door de derogatieaanvrager is opgegeven en moet ze zich – noodzakelijkerwijs – houden aan haar beoordeling bij het onderzoek van de derogatieaanvraag;

- bij het CRM is de CREG er krachtens de elektriciteitswet mee belast om zich uit te spreken over de individuele investeringskosten met het oog op het verkrijgen van meerjarencontracten; hier echter moet de CREG zich *ex ante* uitspreken, niet enkel over de aanvaardbaarheid van alle kosten, met inbegrip van de vaste en variabele operationele kosten, maar ook over bepaalde inkomsten, en over de gevolgen van operationele beperkingen voor de inkomsten.

3. Bovendien heeft de CREG reeds eerder, al in het kader van haar advies over het al dan niet kennelijk onredelijke karakter van de offertes voor de strategische reserve, gewezen op de moeilijkheid om *ex ante* en geval per geval de door de kandidaten aangevoerde kostenelementen te beoordelen. Deze moeilijkheid wordt hier nog groter.

1.2. MET BETREKKING TOT HET PRINCIPE OM EEN BID TEGEN EEN LAGER BEDRAG DAN HET GERAAMDE *MISSING MONEY* TOE TE STAAN

4. In het kader van de voorafgaande besprekingen van het Ontwerp heeft de CREG aangevoerd dat er een regel zou moeten worden toegevoegd volgens welke de derogatieaanvrager bij de veiling geen bieding voor een bedrag lager dan het *missing money* zoals geraamd in zijn derogatieaanvraag zou mogen indienen. Volgens de CREG zou een dergelijke bieding in feite een impliciete erkenning zijn van het feit dat het *missing money* dat is vermeld in de aanvraag, overgewaardeerd is, omdat geen enkele kandidaat normaal gezien een capaciteitsvergoeding die lager is dan zijn *missing money* zou willen verkrijgen. Zonder een dergelijke bepaling zouden misleidende derogatieaanvragen worden aangemoedigd, wat nefaste gevolgen zou hebben voor de globale kostprijs van het CRM.

5. Deze suggestie werd niet opgenomen in het Ontwerp dat ter openbare raadpleging werd voorgelegd, zodat de CREG haar suggestie hier herhaalt. Ze stelt voor om de volgende bepaling in te voegen in artikel 20ter, § 3, van het Ontwerp:

"De derogatieaanvrager mag in het kader van de veiling waarop de aanvraag betrekking heeft, geen bieding uitbrengen tegen een bedrag dat lager is dan het geraamde bedrag van het missing money zoals dat is vermeld in de derogatieaanvraag."

1.3. MET BETREKKING TOT DE EVALUATIE VAN DE INKOMSTEN UIT DE MARKT

6. De CREG heeft reeds herhaaldelijk betoogd dat de evaluatie van de inkomsten die afkomstig zijn uit de elektriciteitsmarkt, niet gebaseerd mag zijn op de mediaan (P50), zoals vermeld in het Ontwerp, maar ook zoals opgenomen in het voorontwerp van koninklijk besluit inzake de Methodologie, dat het Ontwerp beoogt te wijzigen (zie in het bijzonder art. 10, § 6, en art. 19, § 2). Om tot een realistische raming van de inkomsten uit de markt te komen, moet worden uitgegaan van de prijsverwachtingen, wat ook wordt beschreven in het onderdeel over de evaluatie van de rentabiliteit van de capaciteiten

("Economic Viability Assessment") van de ACER-methodologie². De CREG heeft reeds een methode voorgesteld voor de berekening van de inkomsten op basis van de prijsverwachtingen.

7. Bovendien bepaalt de ACER-methodologie dat bij deze evaluatie ook het gebruik van de capaciteiten buiten de markt, zoals de reserves, in aanmerking moet worden genomen³. Op die manier weerspiegelen de inkomsten van de capaciteiten de inkomsten tijdens periodes van (quasi) schaarste. Door het gebruik van de capaciteiten buiten de markt teneinde een afschakeling te vermijden, zullen er immers meer uren van schaarste op de markt zijn dan uren van afschakeling in reële tijd (LoLE-uren). Tijdens deze uren van schaarste op de markt ontvangen de capaciteiten de maximumprijs op die markt. Ter illustratie van dit mechanisme kunnen we stellen dat het aanbod op de markt voor een uur x niet volstaat om te voldoen aan de vraag, waarbij het capaciteitstekort 500 MW bedraagt. Tijdens dit uur x is de prijs die de capaciteiten ontvangen, gelijk aan de maximumprijs (momenteel 3.000 €/MWh op de *day ahead*-markt en 10.000 €/MWh op de *intraday*-markt), omdat de markt schaarste ondervindt. In reële tijd zullen de capaciteiten buiten de markt daarentegen worden geactiveerd om een afschakeling te vermijden (het gebruik van de capaciteiten buiten de markt teneinde een afschakeling te voorkomen, is verplicht). Bijgevolg zullen de capaciteiten de maximumprijs hebben ontvangen zonder dat er een afschakeling in reële tijd heeft plaatsgevonden (geen LoLE/ENS). De capaciteiten zullen dus de maximumprijs hebben ontvangen gedurende meer uren dan de geraamde LoLE, wat dus hogere inkomsten inhoudt voor deze capaciteiten (en bijgevolg een lager *missing money*).

8. Bij de evaluatie van de inkomsten uit de markt moet ook rekening worden gehouden met de automatische herziening van de maximumprijzen zoals vastgelegd door de Europese regelgeving. De CREG heeft Elia er reeds op gewezen dat haar methode voor het uitvoeren van deze automatische herziening niet correct is. De CREG heeft haar standpunt geverifieerd bij ACER, die de CREG op dit punt gelijk heeft gegeven. De CREG vraagt dat de maximumprijs in de simulaties zou verhoogd worden met 1.000 €/MWh vijf weken nadat de prijs op de markt (in de simulaties) een niveau van meer dan 60 % van de huidige maximumprijs heeft bereikt. Bovendien is de CREG van mening dat de hoogste maximumprijs die van toepassing is op de verschillende markten, gebruikt moet worden om de verwachte inkomsten te berekenen, want in geval van schaarste zal van die markt gebruik worden gemaakt om de beschikbare capaciteiten te verkopen (momenteel heeft de *intradaymarkt* de hoogste maximumprijs). Als *fall back*-oplossing kan de CREG instemmen met het alternatief waarvan Elia uitgaat in haar studie van juni 2019, met name het gebruik van een maximumprijs van 20.000 €/MWh.

9. De terugbetalingsverplichting ("*pay back obligation*") in het kader van het CRM verandert niets aan de noodzaak van een correcte uitvoering van de automatische herziening van de maximumprijzen en van het gebruik van de reserves. De aanwezige capaciteiten op de markt worden verkocht op de *forwardmarkten*. De prijzen op die markten weerspiegelen de verwachte *spotprijzen* (*day ahead*- en *intraday*-markten). Als verwacht wordt dat de prijzen op de *spotmarkt* vaker de maximumprijzen zullen bereiken en/of dat deze maximumprijzen zullen worden verhoogd, zullen ook de prijzen op de *forwardmarkten* verhogen. De berekening van deze verhoging op de *forwardmarkten* moet gebeuren op basis van de verwachte *spotprijzen*, zoals de CREG herhaaldelijk heeft uitgelegd en zoals wordt opgelegd in de ACER-methodologie.

10. De CREG vraagt ook om rekening te houden met het mechanisme van "*scarcity pricing*". De implementatie van dit mechanisme wordt gevraagd door de Europese Commissie in haar advies over het Uitvoeringsplan bedoeld in artikel 20(3) van de Verordening 2019/943. In dit advies heeft de Commissie de Belgische Staat gevraagd om de uitvoering van dit mechanisme te overwegen tegen 1

² ACER, Annex I to the Decision of 2 October 2020 : Methodology for the European resource adequacy assessment: article 6(9)a.

³ ACER, Annex I to the Decision of 2 October 2020 : Methodology for the European resource adequacy assessment: article 8.1.

januari 2022. De CREG is van mening dat de impact van de "*scarcity pricing*" op de inkomsten van de capaciteiten aanzienlijk zou zijn.

11. In het algemeen is de CREG van mening dat de methodologie die moet worden toegepast in het kader van derogaties van de intermediaire maximumprijs (hierna: "IPC") vanaf heden conform de ACER-methodologie moet zijn; de CREG merkt in dit verband op dat in artikel 20^{quater}, § 6, van het Ontwerp (in essentie) wordt vermeld dat deze ACER-methodologie moet worden toegepast zodra ze "*beschikbaar en geïmplementeerd*" is in de studie *Adequacy & Flexibility* die door de netbeheerder wordt uitgevoerd met toepassing van artikel 7bis, § 1, van de elektriciteitswet. De CREG stelt in dit opzicht vast dat:

- de ACER-methodologie reeds "beschikbaar" is, want ze werd door ACER in oktober 2020 aangenomen en is op haar website gepubliceerd (deze voorwaarde hoeft bijgevolg niet te worden vermeld);
- de netbeheerder, het werd in de commissie van Energie en Klimaat vermeld, zich ertoe heeft verbonden om de ACER-methodologie toe te passen voor de studie *Adequacy & Flexibility* die in juni 2021 moet worden gepubliceerd, dus nog voordat de toe te passen methodologie in het kader van het onderzoek van de derogaties op de IPC moet worden toegepast (het onderzoek van de derogatieaanvragen is immers niet gepland vóór de publicatie van de resultaten van de veiling 2021, en zal dus plaatsvinden na 31 oktober 2021) en de ACER-methodologie bijgevolg op dat moment wel degelijk zal zijn "geïmplementeerd" door de voornoemde studie.

12. In dat verband concludeert de CREG dat het Ontwerp dus een intern gebrek aan samenhang vertoont, want het voorziet enerzijds in een methode voor de evaluatie van de inkomsten uit de markt op basis van de mediaan (P50), wat in strijd is met de ACER-methodologie, en anderzijds in de toepassing van deze methodologie onder voorwaarden die, volgens de CREG, zullen zijn verwezenlijkt wanneer het onderzoek van de derogatieaanvragen zal plaatsvinden.

De CREG meent uit het voorgaande te mogen afleiden dat de ACER-methodologie wel degelijk van toepassing zal zijn op het ogenblik van het onderzoek van de derogatieaanvragen.

13. De CREG wijst er bovendien op dat andere bepalingen van het voorontwerp van het koninklijk besluit Methodologie in dit verband moeten worden herzien.

1.4. MET BETREKKING TOT DE RAMING VAN HET *MISSING MONEY* DOOR ELIA

14. In de methodologie wordt bepaald dat de inkomsten uit de verkoop van elektriciteit en de levering van de balanceringsdiensten door Elia worden bepaald met behulp van haar simulatietool. Deze tool is noch voor de derogatieaanvrager, noch voor de CREG beschikbaar. Het Ontwerp voorziet evenwel in de uitvoering van deze simulatie door Elia aan het einde van elk proces. Dit betekent dus dat de derogatieaanvragen waarvan het *missing money* lager is dan of gelijk is aan de IPC, te maken zouden kunnen krijgen met een selectie van een bieding die hoger is dan de IPC, wat niet aanvaardbaar is.

Om deze lacune van de regeling aan te pakken, meent de CREG dat een aanvullend ontvankelijkheids criterium moet worden toegevoegd, dat voorziet dat, op basis van een berekening door de netbeheerder, enkel de derogatieaanvragen waarvan wordt vastgesteld dat hun *missing money* hoger is dan de IPC, aan de CREG zouden worden voorgelegd voor analyse.

De procedure behoort dienovereenkomstig te worden aangepast.

1.5. MET BETREKKING TOT DE BEREKENINGSMETHODOLOGIE VAN HET MISSING MONEY

15. In artikel 20^{quater}, § 3, moet de methodologie voor de berekening van het *missing money* worden gespecificeerd. In de bepaling beperkt men zich in dit verband tot een vermelding van de algemene methodologie zonder een aanpassing met het oog op de individuele berekening van het *missing money*. Volgens de CREG moet deze berekeningsmethode worden aangevuld om voldoende transparantie voor de marktdeelnemers te waarborgen.

2. ARTIKELSGEWIJS COMMENTAAR

2.1. DEFINITIES

16. De definitie van "derogatieaanvrager"/"demandeur de dérogation" (en niet "demandeur d'une dérogation" zoals wat ongelukkig wordt vermeld in het Ontwerp) zou moeten worden verfijnd. Uit het Ontwerp volgt immers dat een derogatieaanvraag enkel toelaatbaar is in het kader van een deelname aan een veiling. Daarom suggereert de CREG om in het Ontwerp op te nemen dat een derogatieaanvrager *a minima* een "CRM-kandidaat" moet zijn, met andere woorden, volgens definitie nr. 7 van artikel 2 van het voorontwerp van koninklijk besluit "Methodologie", een capaciteitshouder die de prekwalificatieprocedure heeft aangevat.

17. Met betrekking tot de definitie van "gekoppelde capaciteiten" zou de (toekomstige) datum van het desbetreffende koninklijk besluit moeten worden vermeld; de precisering dat dit koninklijk besluit is "vastgesteld overeenkomstig artikel 7^{undecies}, § 9 van de wet van 29 april 1999" is niet noodzakelijk en moet daarom worden weggelaten.

2.2. ARTIKEL 20BIS

2.2.1. Ten gronde

18. In het tweede lid wordt aan de netbeheerder opgelegd om een tabel te publiceren met vermelding van, voor elke technologie geïnstalleerd in de Belgische regelzone waarvoor een reductiefactor is berekend, "*de hypothesen [...] rond de marginale kosten die in rekening zijn genomen voor de berekening van de inframarginale rente op de energiemarkt*". Volgens de CREG moet worden vermeld dat de tabel de "gedetailleerde" hypothesen moet bevatten, met andere woorden niet enkel een eindwaarde, maar ook de details van de berekening (hypothesen inzake het aantal voltijds equivalenten, kosten per uur, netkosten, investeringskosten, aantal activeringen ...), met minstens de vermelding van de gegevens voor alle parameters die zijn vermeld in art. 20ter, § 1.

2.2.2. Over de vorm

19. In het algemeen zou het passend zijn om de Franstalige tekst van het Ontwerp te verbeteren wat betreft de verwijzing naar "*unités s'il s'agit de capacités liées*", bijvoorbeeld door een determinator of het gebruikte voorvoegsel toe te voegen.

20. In het eerste lid zou het de voorkeur genieten om te vermelden dat een derogatieaanvrager "*wordt toegelaten*" om een derogatie aan te vragen, in plaats van te bepalen dat hij er "*de mogelijkheid*" toe heeft. De verwijzing naar de procedure bedoeld in artikel 20ter is onnauwkeurig, want de procedure wordt niet enkel in die bepaling beschreven, maar ook in de artikelen 20quater en 20quinquies; de verwijzing zou dus het best worden geschrapt.

21. Er wordt voorgesteld om in het tweede lid de woorden "*Teneinde de indiening van de aanvragen tot derogatie te faciliteren,*" te vervangen door "*In dit kader*". Tot slot is het niet de bedoeling van het Ontwerp om de indiening van dergelijke aanvragen aan te moedigen – wat de huidige formulering van de tekst laat uitschijnen –, maar gewoon om de marktdeelnemer de mogelijkheid te geven te evalueren of hij voldoet aan de voorwaarden om een derogatie te verkrijgen.

2.3. ARTIKEL 20TER

2.3.1. Artikel 20ter, § 1

22. In artikel 20ter, § 1, van het Ontwerp worden de voorwaarden voor het indienen van de derogatieaanvraag vastgelegd, alsook de lijst van de elementen van informatie die in de aanvraag moeten zijn opgenomen.

2.3.1.1. Ten gronde

23. In het Ontwerp wordt het volgende bepaald: "*De vormvereisten voor deze aanvraag worden door de commissie opgemaakt en ter beschikking gesteld ten laatste op 15 mei van het jaar van de veiling.*" Aangezien het Ontwerp reeds de essentiële elementen die de aanvraag moet bevatten, vermeldt, lijkt het volgens de CREG niet nodig om de CREG er ook nog mee te belasten om de navolgende vormvoorwaarden van de aanvraag te definiëren.

De CREG suggereert om deze "*vormvereisten*" op te nemen in de werkingsregels bedoeld in artikel 7undecies, § 13, van de elektriciteitswet. Het komt immers in eerste instantie toe aan de netbeheerder om de praktische modaliteiten te definiëren, evenals de modellen van de in te vullen tabellen en de in te dienen bijbehorende documenten, aangezien enerzijds de intermediaire maximprijs onder zijn bevoegdheid valt en anderzijds deze gegevens zullen moeten worden gepresenteerd in een vorm die bruikbaar is in zijn simulatiemodel. Zoals bepaald in artikel 7undecies, § 13, van de elektriciteitswet zijn deze regels onderworpen aan de goedkeuring door de CREG.

Er zou minstens moeten worden bepaald dat de derogatieaanvrager zijn eigen waarden opgeeft in het licht van de waarden die door Elia zijn meegedeeld in de in artikel 20bis bedoelde tabel en dat hij de bewijsstukken verstrekt als bijlage.

2.3.1.2. Over de vorm

24. Volgens de CREG is de vereiste dat de aanvraag wordt ingediend "op elektronische wijze" niet nauwkeurig genoeg; er zou bijvoorbeeld moeten worden aan toegevoegd dat dit gebeurt via de interface of het digitale platform dat de netbeheerder ter beschikking stelt van de CRM-kandidaten in het kader van de prekwalificatieprocedure.

Omwille van de samenhang van het wetsontwerp dat momenteel ter tafel ligt, zouden de woorden "*dertig werkdagen voor de laatste dag waarop biedingen worden toegestaan, zoals bepaald in artikel 7undecies, paragraaf 10 van de wet van 29 april 1999*" moeten worden vervangen door de woorden "*dertig werkdagen voor de uiterste datum voor de indiening van de biedingen, zoals bepaald in artikel 7undecies, § 10, van de wet van 29 april 1999*".

25. De Franse vertaling van bepaalde begrippen zou moeten worden geverifieerd: wordt met "*tarifs nets*" de vaste component van de nettarieven bedoeld? Waarom spreekt men in de zin "*de hypothesen met betrekking tot minstens het aantal uren tijdens dewelke de eenheid (eenheden) geactiveerd is (zijn)*" over hypothesen als men de activeringen bedoelt die hebben plaatsgevonden? Het woord "*portfolio*" zou vervangen moeten worden door "*portefeuille*".

26. In het tweede lid, 2°, 2de streepje, is het begrip "*vaste kosten gerelateerd aan het beheer van een portfolio van leveringspunten relevant voor het opereren in de energiemarkt*" te vaag. De enige beoogde kosten zouden de operationele kosten mogen zijn voor het beheer van de portefeuille van de leveringspunten die de eenheid in de capaciteitsmarkt vormt.

Dit streepje lijkt de geaggregeerde capaciteiten te bedoelen. Maar ook de gekoppelde capaciteiten worden vernoemd. Aangezien de gekoppelde capaciteiten per definitie geen deel kunnen uitmaken van een geaggregeerde portefeuille, zou de verwijzing naar deze capaciteiten moeten worden geschrappt.

27. In het tweede lid, 2°, 3de streepje, zouden de beoogde investeringen moeten worden verduidelijkt: betreft dit elk type investering waarvan de afschrijving lopend is of enkel de investeringen die worden uitgevoerd tijdens de economische levensduur in het kader van groot onderhoud? Naar het oordeel van de CREG zou de afschrijving van de initiële investeringen die zijn uitgevoerd voorafgaand aan de implementatie van het CRM niet in aanmerking mogen worden genomen voor de toekenning van een derogatie, omdat ze niet in aanmerking worden genomen bij de berekening van de IPC en het niet mogelijk is om te beoordelen in welke mate deze investeringen zijn gedekt door de inkomsten uit het verleden. Het zou dus beter zijn om te spreken over een provisie voor groot onderhoud.

28. In het tweede lid, 2°, 4de streepje: wat wordt bedoeld met die investeringen? Over de levering van welke dienst gaat het?

29. In het tweede lid, 2°, *in fine*, zou ook het tijdsplan voor de uitvoering en de indienstneming van de investering moeten worden gevraagd.

30. In het tweede lid, 3°, scheppen de termen "*inframarginale inkomsten*" verwarring; het zou beter zijn om te spreken over de inkomsten uit de verkoop van elektriciteit. Bovendien zouden de inkomsten die voortvloeien uit de participatie van de capaciteit aan een buitenlands CRM en de inkomsten uit de reactieve *balancing* ook moeten worden vermeld.

31. In het tweede lid, 4°, zou de bedoelde dienst moeten worden verduidelijkt.

32. In het koninklijk besluit zou moeten worden gespecificeerd hoe de kosten die gemeenschappelijk zijn voor meerdere eenheden in de capaciteitsmarkt, moeten worden verdeeld. De berekeningswijze voor het *missing money* van de capaciteiten die hebben gekozen voor een gedeeltelijke *opt-out*, zou ook moeten worden gedefinieerd.

2.3.2. Artikel 20ter, § 2

33. In deze paragraaf wordt de controle door de netbeheerder van de ontvankelijkheid van de aanvraag toegelicht.

2.3.2.1. Ten gronde

34. De CREG is van oordeel dat het passend zou zijn een eerste filter *ex post* van de derogatieaanvragen inzake de IPC te organiseren (zie punt 1.4. hierboven). Deze eerste filter zou erin bestaan de netbeheerder ermee te belasten om na de veiling een berekening te maken van het *missing money* van de derogatieaanvrager op basis van de informatie die is vermeld in de aanvraag (dus vóór de beoordeling door de CREG van het al dan niet aanvaardbare karakter van die aangehaalde elementen). Als het resultaat van de berekening een *missing money* oplevert dat lager is dan of gelijk is aan de IPC, zou de aanvraag onontvankelijk worden verklaard. De CREG beveelt dus aan om het volgende lid in te voegen in het Ontwerp:

"Na elke publicatie van de resultaten van een veiling waarvoor een derogatieaanvraag werd ingediend, berekent de netbeheerder het "missing money" van de eenheid in de capaciteitsmarkt, of van de eenheden wanneer het gekoppelde capaciteiten betreft, door toepassing te maken van de parameters die zijn verstrekt door de derogatieaanvrager ter ondersteuning van zijn aanvraag. Als het door de netbeheerder berekende "missing money" lager is dan of gelijk is aan de intermediaire maximumprijs zoals vastgesteld door de minister in de beslissing bedoeld in artikel 7undecies, paragraaf 6, van de wet van 29 april 1999, wordt de aanvraag onontvankelijk verklaard door de netbeheerder."

35. Volgens de CREG zou ook een ontvankelijkheidsvoorwaarde moeten worden toegevoegd, gekoppeld aan de noodzaak voor de CMU en de derogatieaanvrager om door de netbeheerder te worden geprekwalificeerd. Bij gebrek aan prekwalficatie kan de derogatieaanvrager immers niet deelnemen aan de veiling; zijn derogatieaanvraag is dan bijgevolg zonder voorwerp. Deze aanvullende voorwaarde-verliest haar betekenis als de auteur van het Ontwerp instemt met de suggestie van de CREG voor een onderzoek *ex post* van de ontvankelijkheid van de aanvraag, bestaande uit een berekening van het *missing money* (cf. deel 1.4).

2.3.2.2. Over de vorm

36. Met betrekking tot de controle op de rangschikking van de capaciteit in een capaciteitscategorie die geassocieerd is aan een capaciteitscontract van meer dan één jaar, zou de bepaling baat hebben bij een herformulering als volgt:

"Indien de aanvraag betrekking heeft op een eenheid in de capaciteitsmarkt, of eenheden indien het gekoppelde capaciteiten betreft, die door de commissie is (zijn) toegewezen aan een capaciteitscategorie geassocieerd aan een capaciteitscontract voor meer dan één enkele capaciteitsperiode, in overeenstemming met het koninklijk besluit van [...] tot vaststelling van de investeringsdrempels en de criteria voor de in aanmerking komende investeringskosten, wordt de aanvraag onontvankelijk verklaard door de netbeheerder."

2.3.3. **Artikel 20ter, § 3**

37. Omwille van de samenhang met de bestaande ontwerpen (onder meer het voorontwerp van koninklijk besluit houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder de houders van rechtstreekse en onrechtstreekse buitenlandse capaciteit kunnen deelnemen aan het capaciteitsvergoedingsmechanisme, maar ook het voorstel voor de werkingsregels van het CRM) verdient het de voorkeur om in de Franstalige versie van het Ontwerp te spreken over "*offres*" en niet

over "ordre" die moeten worden ingediend in de veiling (zie ook art. 20quater, § 1 en art. 20quinquies, § 1).

2.3.4. Artikel 20ter, § 4

38. Deze paragraaf voorziet in de doorgifte van de dossiers door de netbeheerder aan de CREG "ten laatste op de laatste dag waarop biedingen worden toegestaan, zoals bepaald in artikel 7undecies, paragraaf 10 van de wet van 29 april 1999" (lees: "op de uiterste datum voor de indiening van de biedingen zoals bepaald in artikel 7undecies, § 10, van de wet van 29 april 1999").

Volgens de CREG heeft de doorgifte op die datum geen zin, want de veiling heeft dan nog niet plaatsgevonden. Enkel de derogatieaanvragen voor de eenheden in de capaciteitsmarkt die bij de veiling zijn geselecteerd, worden behandeld door de CREG. Bovendien moet volgens de CREG de berekening van het *missing money* worden uitgevoerd door de netbeheerder voorafgaand aan de analyse door de CREG. De CREG beveelt bijgevolg aan om de doorgifte van die dossiers uit te stellen tot uiterlijk 50 werkdagen na de dag van de publicatie van de veilingresultaten (met andere woorden uiterlijk op 31 oktober).

2.4. ARTIKEL 20QUATER

2.4.1. Artikel 20quater, § 1

39. De ontworpen bepaling stelt vast op welke manier en met welke middelen de CREG de gegrondheid van de derogatieaanvragen inzake de intermediaire maximumprijs moet onderzoeken: enerzijds moet ze de aanvaardbaarheid van de kostencomponenten en bepaalde inkomsten zoals vermeld in de aanvraag beoordelen, en anderzijds kan zij hiervoor een beroep doen op deskundigen, onder wie de deskundige bedoeld in artikel 17 van het voorontwerp van koninklijk besluit Methodologie.

40. De CREG is van oordeel dat de controle van de derogatieaanvragen coherenter zou zijn als in het Ontwerp uitdrukkelijk zou worden gespecificeerd dat de in artikel 17 bedoelde deskundige een advies moet uitbrengen over elke derogatieaanvraag. De CREG vindt dus dat deze deskundige van meet af aan zou moeten worden aangesteld om twee opdrachten te vervullen: enerzijds de opdracht bedoeld in artikel 17 – namelijk een studie over de kosten van de verschillende relevant geachte technologieën – en anderzijds een adviesbevoegdheid in het kader van het onderzoek van de gegrondheid van de derogatieaanvragen. Voornoemd artikel 17 zou in die zin moeten worden aangepast.

Wat betreft de mogelijkheid voor de CREG om een beroep te doen op andere onafhankelijke deskundigen dan die welke bedoeld is in artikel 17, is de CREG van mening dat het niet nodig is om hierin te voorzien, aangezien zij reeds een beroep kan doen op elke dienstverlener in het kader van de uitoefening van haar opdrachten.

41. In het eerste lid zou moeten worden gespecificeerd dat de evaluatie van de gegrondheid van de derogatieaanvragen pas plaatsvindt als de bieding van de CMU die bij de veiling werd geselecteerd, hoger is dan de intermediaire maximumprijs die werd vastgesteld voor de desbetreffende veiling en als het *missing money* dat door de netbeheerder werd berekend op basis van de door de derogatieaanvrager meegedeelde informatie, hoger is dan de IPC.

2.4.2. Artikel 20^{quater}, § 2

42. Gezien de CREG noodzakelijkerwijs moet beschikken over het resultaat van de door Elia gemaakte berekening van het *missing money*, zou moeten worden bepaald dat de CREG de resultaten van haar analyses doorgeeft vijftig werkdagen na de ontvangst van de ontvankelijke dossiers door Elia.

43. De CREG merkt op dat het Ontwerp op basis van deze bepaling niet langer het *missing money* beoogt, maar het "verwachte *missing money*" (of het "verwachte niveau van het *missing money*"). Is er een verschil tussen deze uitdrukkingen? In dit verband stelt de CREG vast dat het voorontwerp van koninklijk besluit Methodologie het heeft over *missing money* met het oog op de vaststelling van de intermediaire maximumprijs.

In voorkomend geval zullen de betrokken bepalingen moeten worden aangepast.

2.4.3. Artikel 20^{quater}, § 3

44. In deze bepaling wordt vastgelegd op welke basis de berekening van de (verwachte) *missing money* wordt verricht door de netbeheerder;

45. Verwijzend naar wat is vermeld in de algemene opmerkingen hiervoor (zie punt 1.3.), stelt de CREG voor om het derde streepje van het tweede lid, 3°, te vervangen door de volgende tekst:

"De geraamde jaarlijkse inframarginale inkomsten op de energiemarkt van de referentie voor elke technologie worden uitgedrukt in €/MW/jaar en worden, op jaarlijkse basis, berekend over de volledige levensduur van de referentie voor elke technologie, rekening houdend met de waarde van de marginale kost van de technologie als ondergrens. Deze inframarginale inkomsten worden voor elk jaar over de levensduur van de eenheid in de capaciteitsmarkt bepaald overeenkomstig de methodologie bepaald in de beslissing N°24/2020 van ACER van 2 oktober 2020, betreffende de methodologie voor de Europese beoordeling van de toereikendheid van de elektriciteitsvoorziening bedoeld in artikel 23 van de Verordening (EU) 2019/943 van het Europees parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de interne markt voor elektriciteit.

Overeenkomstig deze beslissing dienen de inkomsten van een capaciteitshouder berekend te worden als de verwachte inkomsten van de groothandelsmarkt elektriciteit. Deze verwachte inkomsten moeten gebaseerd worden op de verwachte prijzen die resulteren uit de simulaties. Deze simulaties houden rekening met de realistische kansen dat er ongeplande pannes zijn, al dan niet samenvallend, periodes van veel of weinig wind en koudegolven. Deze verwachte prijzen moeten consistent zijn met de gemiddelde prijzen van de gesimuleerde Monte Carlo-jaren, gewogen volgens hun waarschijnlijkheid van voorkomen (zonder risicopremie).

Om het risico van de investering te bepalen zal de onzekerheid van de inkomsten gesimuleerd worden door verschillende mogelijke evoluties te hanteren wat betreft brandstof- en CO₂-prijzen."

46. In 1°, zouden de termen: "overeenkomstig het resultaat van de beoordeling bedoeld (in) paragraaf 2" moeten worden geschrapt voor wat betreft de eerste door Elia uit te voeren berekening, omdat het resultaat van die berekening aan de CREG zou moeten worden voorgelegd voordat de CREG met haar analyse begint.

2.4.4. Artikel 20quater, § 4

47. De CREG merkt op dat de verschillende verwijzingen naar de in aanmerking te nemen elementen waarschijnlijk fout zijn (zo worden de rentes niet beoogd in paragraaf 4, 2°, maar wel in paragraaf 3, 3°).

48. De CREG vraagt zich ook af hoe en in welke mate de impact op de inkomsten van de operationele beperkingen meespeelt bij de berekening van het *missing money*, aangezien er niet langer sprake is van dit element in de paragrafen 3 en 4 van artikel 20quater.

2.4.5. Artikel 20quater, § 6 (lees: § 5)

49. Naast de opmerking die is geformuleerd in de algemene opmerkingen over de toepassing van de ACER-methodologie, is het voor de CREG niet duidelijk wat er wordt bedoeld met "*eventuele noodzakelijke aanpassingen om de methode toe te passen binnen de specifieke context van de derogaties van de intermediaire maximumprijs*"; ze stelt dan ook voor om deze precisering te schrappen.

2.5. ARTIKEL 20QUINQUIES

50. Deze bepaling zou moeten worden herzien, rekening houdend met de suggestie van de CREG (cf. hiervoor, punt 1.4) om een ex-post-ontvankelijkheidscontrole te organiseren, bestaande in een berekening van het *missing money* door de netbeheerder.

51. Volgens de CREG zou de redactie van het Ontwerp bovendien ook op de volgende punten kunnen worden verbeterd:

- in paragraaf 1 zouden de woorden "*een bieding weerhouden werd*" moeten worden vervangen door de woorden "*een bieding werd geselecteerd*";
- in paragraaf 2 zou het begin van de zin moeten worden vervangen door "*de commissie aanvaardt de derogatie van de intermediaire maximumprijs als ...*", en net als in paragraaf 3 zou moeten worden gespecificeerd dat het verwachte eindniveau van het *missing money* het niveau is dat is "*berekend door de netbeheerder in overeenstemming met artikel 20quater, § 4*";
- in paragraaf 3 van de Franse versie verdient het de voorkeur om het woord "*remarques*" in de Franse tekst te vervangen door "*observations*".

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Laurent JACQUET
Directeur

Andreas TIREZ
Directeur

Koen LOCQUET
Wvd. Voorzitter van het Directiecomité